

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 236/03-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. decembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. P., CSc., bytom N. Z., vo veci porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu v Nových Zámkoch č. k. 15 Cb 75/03-124 z 24. septembra 2003, uznesením Okresného súdu v Nových Zámkoch č. k. 15 Cb 75/03-136 z 1. októbra 2003 a uzneseniami Okresného súdu v Nových Zámkoch vyhlásenými v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cb 75/03 na ústnom pojednávaní 1. októbra 2003 o jeho návrhu na spojenie vecí a vzájomných návrhoch a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. P., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. decembra 2003 doručená sťažnosť Ing. M. P., CSc., bytom N. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) uznesením Okresného súdu v Nových Zámkoch (ďalej len „okresný súd“) č. k. 15 Cb 75/03-124 z 24. septembra 2003, uznesením okresného súdu č. k. 15 Cb 75/03-136 z 1. októbra 2003 a uzneseniami okresného súdu vyhlásenými v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cb 75/03 na ústnom pojednávaní 1. októbra 2003 o jeho návrhu na spojenie vecí a vzájomných návrhoch (ďalej aj „napadnuté uznesenia“). Okrem vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľ žiadal priznať aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške 25 000 Sk.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že pod sp. zn. 15 Cb 75/03 sa na okresnom súde 1. augusta 2002 začalo občianske súdne konanie, v ktorom sťažovateľ ako odporca podal vzájomné návrhy z 3. septembra a 1. októbra 2003 a návrh z 30. septembra 2003 na spojenie vecí, o ktorých okresný súd rozhodol napadnutými uzneseniami tak,

že jeho vzájomný návrh z 3. septembra 2003 o zaplatenie 17 631 Sk s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie,

že jeho návrh na spojenie vecí z 30. septembra 2003 okresný súd na pojednávaní 1. októbra 2003 zamietol,

že jeho vzájomný návrh z 1. októbra 2003 o vydanie pobočkovej telefónnej ústredne alebo o zaplatenie 18 000 Sk s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie.

Podľa sťažovateľa boli napadnuté uznesenia „vydané nie zákonom ustanoveným postupom a zároveň spôsobujú zbytočné preťahy v konaní“. Vytýkal okresnému súdu najmä, že „vylúčil oba vzájomné návrhy sťažovateľa na samostatné konanie neberúc zreteľ na to, že k tomu nie sú splnené zákonom predpokladané podmienky, čím postupoval nie v súlade so zákonom. Dôvod, že pri prejednávaní vzájomného návrhu žalovaného – sťažovateľa bude potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie v súvislosti s preukázaním odôvodnenosti v ňom uplatnených nárokov, nemá oporu v zákone a nie je zákonom ustanoveným predpokladom na vylúčenie vzájomných návrhov na samostatné konanie. (...) Sťažovateľ sa v súlade s jeho dispozičným procesným právom rozhodol, že pre uplatnenie svojho práva voči žalobcovi nepodá samostatné návrhy na začatie konania, ale ich uplatní v už prebiehajúcim konaní pred Okresným súdom Nové Zámky, ktoré sa vedie pod sp. zn. 15 Cb 75/03“. V súvislosti so zamietnutím jeho návrhu na spojenie vecí sťažovateľ namietal

rozpor so zákonom, „lebo v zápisnici o pojednávaní sa síce udáva, že bolo odôvodnené, ale odôvodnenie v skutočnosti chýba. Toto uznesenie je preto neurčité a nezrozumiteľné a pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné (v tomto prípade Ústavným súdom, lebo iné právne prostriedky nie sú prípustné)“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo (...) a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 22/03, I. ÚS 44/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu, ktorými tento vylúčil vzájomné návrhy sťažovateľa na samostatné konanie, resp. jeho návrh na spojenie vecí zamietol.

Ústavný súd konštatuje, že v čase, keď došlo k vydaniu napadnutých uznesení, sa občianske súdne konanie nachádzalo ešte len v štádiu dokazovania v rámci výkonu právomoci okresného súdu konať o veci, ktorej sa žaloba týka, teda v štádiu konania, keď ešte nebolo vydané žiadne rozhodnutie vo veci samej, resp. keď ešte môže vo veci konať na základe príslušného opravného prostriedku odvolací (dovolací) súd. Táto skutočnosť vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy zásadne bráni ingerencii ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov a neumožňuje mu v súčasnosti posúdiť, či toto občianske súdne konanie ako celok zodpovedá garanciam spravodlivého konania v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, resp. v zmysle čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako sa toho v sťažnosti domáhal sťažovateľ (napr. I. ÚS 52/03). V tomto smere bola predmetná sťažnosť podaná predčasne.

Okrem toho ústavný súd uvádza, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania vrátane vzájomného návrhu podaného odporcom v konaní, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí (podmienok) je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. V kontexte danej veci ústavný súd nemal právomoc v tomto konaní preskúmať ani postup, ani napadnuté uznesenia okresného súdu, ktorými boli vylúčené vzájomné návrhy sťažovateľa na samostatné konanie, resp. bolo nevyhovené jeho návrhu na spojenie vecí na spoločné konanie, pretože ide o otázky, ktorých posúdenie zásadne patrí do právomoci všeobecného súdu, a nie ústavného súdu (napr. I. ÚS 74/02, I. ÚS 162/02).

Ústavný súd konštatuje, že v obsahu predmetnej sťažnosti sťažovateľa nie sú uvedené žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote, podľa cit. ustanovení ústavy a Dohovoru.

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2003